

ความรู้ความเข้าใจทางการเมืองของครูสังคมศึกษา

นายเกษม ไชยชม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรปริญญาตรีศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

ภาควิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

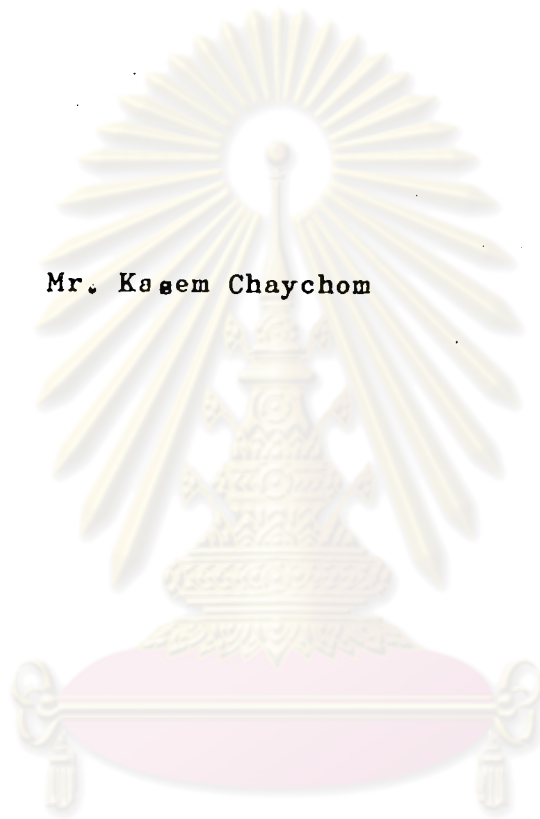
พ.ศ. ๒๕๒๔

ISBN 974-561-299-5

008085

SOCIAL STUDIES TEACHERS' POLITICAL KNOWLEDGE
AND UNDERSTANDING

Mr. Kasem Chaychom

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Secondary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1981

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความรู้ความเข้าใจทางการเมืองของครูสังคมศึกษา

โดย

นายเกษม เขยชม

ภาควิชา

มัธยมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลาวัญย์ วิทยาวัฑฒินกุล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

สุประคิชย์ บุณนาค

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประคิชย์ บุณนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ธีระชัย ปุรณโชติ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระชัย ปุรณโชติ)

ประธานกรรมการ

ยุพิน พิพิธกุล

(รองศาสตราจารย์ ยุพิน พิพิธกุล)

กรรมการ

ลาวัณย์ วิทยาวัฑฒินกุล

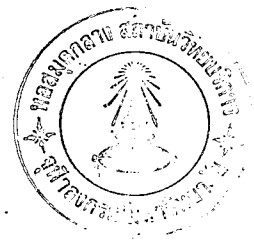
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลาวัญย์ วิทยาวัฑฒินกุล)

กรรมการ

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชื่อของวิทยานิพนธ์ ความรู้ความเข้าใจทางการเมืองของครูสังคมศึกษา.
 ชื่อนิติกร นายเกษม เขมข
 อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลาวัญย์ วิทยาภรณ์กุล
 ภาควิชา นิยมศึกษา
 ปีการศึกษา ๒๕๖๔

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ที่ (๑) เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจทางการเมืองของครูสังคมศึกษาในเรื่อง ความหมายทางการเมือง ลักษณะการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตย สิทธิเสรีภาพของบุคคลในระบอบประชาธิปไตย รัฐธรรมนูญ และ พรรคการเมือง (๒) เพื่อเปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจทางการเมืองของครูสังคมศึกษาจำแนกตาม เพศ ขึ้นฐานความรู้ ประสบการณ์ ในการเป็นครู สภาแคว้นลุ่ม (ในเมือง-ชนบท) ของครูที่ทำการ สอนวิชาสังคมศึกษา (๓) เพื่อศึกษาวิธีการศึกษาหาความรู้และการใช้แหล่งความรู้ทางการเมืองของครูสังคมศึกษาในปัจจุบัน และ (๔) เพื่อศึกษาหาข้อเสนอแนะเป็นแนวทางในการปรับปรุงการผลิตครู.

ผู้วิจัยใช้เครื่องมือคือแบบสอบถามความรู้ความเข้าใจทางการเมืองที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและมีค่าความเที่ยง ๐.๘๓ ทดสอบกลุ่มตัวอย่างประชากรที่สุ่มมาโดยวิธีสุ่มแบบง่าย โดยจับฉลากและสุ่มโดยวิธีแบ่งชั้น จากครูสังคมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้งในส่วนกลางและ ส่วนภูมิภาค ๓๐๐ คน เป็นชาย ๑๕๐ คน หญิง ๑๕๐ คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่ามัธยฐานและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าซี การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และ การร้อยละ

ผลของการวิจัยมีดังนี้คือ

๑. ครูสังคมศึกษามีความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในเรื่อง รัฐธรรมนูญ อยู่ในระดับมาก ส่วนเรื่องที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่เรื่อง ลักษณะการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตย สิทธิเสรีภาพของบุคคลในระบอบประชาธิปไตย และ พรรคการเมือง สำหรับเรื่องที่อยู่ในระดับน้อยมีเพียงเรื่องเดียวคือเรื่องความหมายของการเมือง

๒. ครูสังคมศึกษาจำแนกตามเพศชายและเพศหญิงที่อยู่ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ในเมืองและนอกเมือง มีความรู้ความเข้าใจทางการเมืองไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .๐๕

๓. ครูสังคมศึกษาที่จำแนกตามวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และ สูงกว่าปริญญาตรี มีความรู้ความเข้าใจทางการเมืองไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .๐๕

๔. ครูสังคมศึกษาที่จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน ๐ - ๑ ปี ๔ - ๗ ปี และ ๗ ปีขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจทางการเมืองแตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .๐๕

๕. ครูสังคมศึกษานหาความรู้ความเข้าใจทางการเมืองจากโทรทัศน์มากที่สุด ส่วนวิธีศึกษานหาความรู้ที่ครูสังคมศึกษาไม่ใช่เลยคือ การฟังอภิปราย และการเข้ารับการอบรม

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Social Studies Teachers' Political Knowledge
 and Understanding
Name Mr. Kasem Chaychom
Thesis Advisor Assistant Professor Lawan Wityawudhikul
Department Secondary Education
Academic 1981

ABSTRACT

The purposes of thesis research were (1) to study the social studies teacher's political knowledge and understanding in the following aspects : political definition and creed, democratic government, constitution, and political party, (2) to compare the political knowledge and understanding among different groups of social studies teachers according to sex, academic background, teaching experience, and school environment (3) to find out means of acquiring political knowledge used by the social studies teachers, (4) to gather possible suggestions for the improvement of producing social studies teachers.

The test on political knowledge and understanding with a reliability of 0.87 was constructed by the researcher and administered to the sample of 300 social studies teachers (150 females and 150 males) from 60 of both central and provincial schools. The obtained data was analyzed by means of arithmetic means, standard deviation, percentage, z-test, and one-way analysis of variance.

8

The results of the study were as follows:

1. The social studies teachers possess good political knowledge and understanding at a satisfactory level in constitution; at the moderate level in political creed, democratic government, rights and freedom, and political party; at the fair level in political definition,

2. There was no significant difference between male and female social studies teachers in both central and provincial schools in their political knowledge and understanding at the level of .05.

3. The political knowledge and understanding of social studies teachers with different academic backgrounds was not significantly different at the .05 level.

4. The political knowledge and understanding of social studies teachers with different teaching experiences was significantly different at the .05 level.

5. The social studies teachers mostly acquired political ~~knowledge and understanding from watching television, but scarcely~~ from attending in-service training or panel discussion.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กติกิกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้เพราะได้รับความกรุณาจากบุคคลหลายกลุ่ม ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลาวัณย์ วิทยาวิฑูฏ อาจารย์ที่ปรึกษาที่ได้เอาใจใส่ช่วยเหลือ แนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องในการทำวิทยานิพนธ์นี้อย่างใกล้ชิด ขอขอบคุณคณาจารย์ในภาควิชามัธยมศึกษาทุกท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รองศาสตราจารย์ ยุพิน พิพิธกุล และ รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระชัย ปุณโษติ ที่ได้ให้คำแนะนำและแนะแนวทางในการทำวิทยานิพนธ์นี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณ ศาสตราจารย์ จรุฑ สุภาพ รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยอนันต์ สมุทรวานิช ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรศักดิ์ นองแก้ว ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิบูลย์ศรี วาสนสมสิทธิ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พาณี แสงงกิจ ที่ได้เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบข้อความ เนื้อหา ภาษา ความหมายของแบบทดสอบ นอกจากบุคคลดังกล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้บริหาร โรงเรียนและครูสังคมศึกษาทุกท่านที่ได้กรุณาตอบแบบทดสอบและให้ความร่วมมือในการทำวิทยานิพนธ์นี้อย่างดียิ่ง

ผู้วิจัยขอขอบคุณ อาจารย์ สุทษณู ศรีไสย์ อาจารย์ วีระชาติ สวนไพรินทร์ ที่ได้กรุณาช่วยชี้แจงเกี่ยวกับวิธีทางสถิติ และแนะนำในด้านต่าง ๆ และขอขอบคุณ อาจารย์ ชุติมา เขยชม ที่ได้ให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์มาโดยตลอด

หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีข้อบกพร่อง ผู้วิจัยขออภัยเป็นเครื่องบูชาพระคุณแต่บิดา มารดา ครู-อาจารย์ทุกท่านผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัยมาตั้งแต่ต้นจนถึงปัจจุบัน ตลอดจนผู้มีพระคุณอื่น ๆ ที่ผู้วิจัยไม่ได้กล่าวมาแล้วในที่นี้.

เกษม เขยชม

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๖
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๗
กิตติกรรมประกาศ	๗
รายการตารางประกอบ	๘

บทที่

• บทนำ	• ๙
• ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	• ๙
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๙
ขอบเขตของการวิจัย	๙
สมมุติฐานของการวิจัย	๙
ข้อตกลงเบื้องต้น	๙
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	๙
คำจำกัดความ	๑๐
๒ วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	๑๓
๓ วิชาต้นเนนการวิจัย	๑๖
ลักษณะตัวอย่างประชากร	๑๖
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๑๖
การเก็บรวบรวมข้อมูล	๑๓
การวิเคราะห์ข้อมูล	๑๓
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	๑๔
เกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความหมาย	๑๔

บทที่	หน้า
๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๕๐
๕ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะในการวิจัย	๖๐
สรุปผลการวิจัย	๖๒
อภิปรายผลการวิจัย	๖๔
ข้อเสนอแนะ	๖๖
บรรณานุกรม	๖๘
ภาคผนวก	๗๖
ประวัติการศึกษา	๑๑๔

 ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า	
๑	รายละเอียดเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	๕๑
๒	ค่ามัธยิมเลขคณิต และการแปรผล ความรู้ความเข้าใจทางการเมืองของครูสังคัมศึกษาในแต่ละเรื่อง	๕๓
๓	ค่ามัธยิมเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและผลการทดสอบความมีนัยสำคัญระหว่างมัธยิมเลขคณิต เพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจทางการเมืองของครูสังคัมศึกษาจำแนกตามเพศ	๕๔
๔	ค่ามัธยิมเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและผลการทดสอบความมีนัยสำคัญระหว่างมัธยิมเลขคณิต เพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจทางการเมืองของครูสังคัมศึกษาในส่วนกลางกับครูสังคัมศึกษาในส่วนภูมิภาค	๕๕
๕	ค่ามัธยิมเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและผลการทดสอบความมีนัยสำคัญระหว่างมัธยิมเลขคณิต เพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจทางการเมืองของครูสังคัมศึกษาในตัวเมืองกับครูสังคัมศึกษานอกตัวเมือง	๕๖
๖	การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจทางการเมืองของครูสังคัมศึกษาจำแนกตามพื้นฐานความรู้	๕๗
๗	การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจทางการเมืองของครูสังคัมศึกษาจำแนกตามประสบการณ์ในการสอน	๕๘
๘	จำนวนและร้อยละของแหล่งความรู้ และวิธีการศึกษาหาความรู้ความเข้าใจทางการเมืองของครูสังคัมศึกษา	๕๙